

УДК 330.341;658:621

І. Вовк

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗА РАХУНОК ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Для машинобудівних підприємств, які широко застосовують науково-технічні розробки, у виробничій чи інноваційній сферах особливо гостро постають питання визначення шляхів і засобів підвищення інтелектуалізації підприємства. Останні дослідження західних вчених свідчать про різке зростання цінності інтелектуальних фондів компанії (людського капіталу) порівняно з її матеріальними ресурсами і фінансовим капіталом [1]. Проте українське машинобудування перебуває в кризовому стані, вихід з якого потребує вирішення проблем не стільки людського, як технологічного характеру. Підприємства машинобудівної галузі потребують оновлення техніко-технологічної бази, засобів і методів виробництва, вдосконалення технологічних процесів, постійного підвищення кваліфікації кадрів. Тому ми вважаємо доцільним, при формуванні стратегії використання інтелектуальних ресурсів враховувати як рівень використання людського інтелекту, так і технологічних, управлінських і організаційних ресурсів. Управління ресурсно-інтелектуальним потенціалом підприємства потребує комплексного підходу, за рахунок механізму науки ресурсономіки. Одним з основних важелів ресурсономіки [2] при управлінні ресурсозберігаючою політикою є впровадження інновацій, нової техніки, інвестування в науку. На наш погляд основою для високого рівня інтелектуалізації підприємства є забезпеченість власними інтелектуальними ресурсами та ефективне використання: людського та штучного інтелекту; управлінських систем (JIT, CRM, ERP, SCM тощо) і маркетингових стратегій; технологічних інтелектуальних ресурсів (наукових розробок, технологічних ідей). Ці ресурси складають основу інтелектуального потенціалу машинобудівного підприємства. На інтелектуальний потенціал, в свою чергу впливають певні фактори, як зовнішнього, так і внутрішнього середовища, дослідження яких дозволяє проаналізувати ефективність використання інтелектуальних ресурсів підприємства. При цьому необхідно враховувати політичні, економічні, соціальні, технологічні фактори зовнішнього середовища. Для визначення рівня інтелектуалізації виробництва на машинобудівних підприємствах, який напряму залежить від ступеня використання інтелектуальних ресурсів, виникає потреба визначення критеріїв, які дають можливість оцінювати динаміку змін стану господарської системи. Аналіз інтелектуальних ресурсів за цими критеріями ми пропонуємо здійснювати за рахунок коефіцієнтів інтелектуалізації, таких як: коефіцієнт новизни, коефіцієнт інноваційності технологій, коефіцієнт відповідності технологічних процесів, коефіцієнт новаторства. Отже, першочерговим завданням для сучасного підприємства є визначення наявного ресурсного потенціалу підприємства, необхідного для роботи в умовах конкурентного середовища, виявлення чинників, які впливають на виробничий процес з метою підвищення його ринкового, зокрема, інтелектуального потенціалу.

Перелік посилань

1. Комаров І. Інтелектуальний капітал. / І. Комаров // Персонал. – 2000, № 5. С. 48 - 56.
2. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 37883 від 11.04.2011 – Ресурсономіка – новітня наука в системі виживання людства // Андрушків Б. М., Кирич Н. Б., Стойко І. І., Вовк І. П., Вовк Ю. Я.